

Portfolio

Aan de kinderen en hun ouders,

In dit document wordt aan jullie uitgelegd hoe we tegen reflectie, het volgen van leervorderingen en de rapportage daarvan aankijken, maar ook hoe we dit aanpakken.

Vanuit de Jenaplangedachte met betrekking tot het portfolio gaat het om de relatie van het kind met zichzelf. We onderscheiden daarin 4 kernkwaliteiten:

- 1- De kinderen leren kwaliteiten/uitdagingen te benoemen en in te zetten, zodanig dat zij zich competent voelen.
- 2- Kinderen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor wat zij willen en moeten leren, wanneer zij uitleg nodig hebben en hoe zij een plan moeten maken.
- 3- Kinderen worden beoordeeld op de eigen vooruitgang in ontwikkeling.
- 4- Kinderen leren te reflecteren op hun ontwikkeling en daarover met anderen in gesprek te gaan.

Wij geven op deze school geen beoordeling over dat wat iemand leert. Het gaat er in onze ogen om dat een kind zichzelf bewust is van wat het leert en niet om welk oordeel een volwassene daar aan geeft. We zijn blij met elk leerrendement en we zijn trots als kinderen weten waar ze mee bezig zijn en waar ze naar toe willen. Daarom volgen we de ontwikkelingen en doen daarvan verslag in het portfolio. De kinderen bij ons op school leren van groep 1 tot en met 8 reflecteren op wat ze leren, maar ook leren ze hoe ze leren en wat ze moeten doen als dit snel gaat of als dit langzaam gaat. In het portfolio laten kinderen zelf zien wat ze geleerd hebben per week. De leerkracht voegt daar de CITO grafieken aan toe, die we twee keer per jaar afnemen. Over de basisschool periode van 8 leerjaren ontstaat zo een beeld van de doorgaande ontwikkelingslijn per kind. We vergelijken kinderen niet met elkaar, maar wel met zichzelf. Waar stond je eerst en waar ga je naar toe, maar ook wat weet je nu al meer dan gisteren. Alle kinderen zijn knap, één is beter in tekenen en de ander in rekenen. We houden rekening met verschillende intelligenties en leerstijlen en gaan er van uit dat het kinderen helpt als we ze aanspreken op wat ze wel kunnen en waar ze goed in zijn. We waarderen kinderen en geven leerpunten aan. Zo proberen wij een bijdrage te leveren aan een positieve relatie van het kind met zichzelf.

Dagelijkse reflectie

Elke dag komen kinderen naar school om te leren. Tijdens de instructie en tijdens het werken geven de stamgroepleiders mondeling of schriftelijk feedback op het proces en product van het kind. Ook wordt in elke stamgroep de dag afgesloten met een reflectiekring. Dan vertellen de kinderen elkaar wat ze hebben geleerd en hoe dat is verlopen. Ook kijken ze samen met de stamgroepleider of het proces van leren verbeterd kan worden en welke voornemens daartoe gaan leiden. De stamgroepleider houdt tijdens de reflecties rekening met de verschillende intelligenties, leerstijlen en onderwijsbehoeften van kinderen.

Wekelijkse reflectie

Aan het begin van elke week ontvangen de kinderen een weekmap. In deze map zitten een paar vaste onderdelen:

- De weektaak. Op de weektaak geeft het kind dagelijks zelf aan welke onderdelen af zijn welke nog niet. Wat klaar is, kan worden nagekeken door de stamgroepleider, door andere kinderen of door het kind zelf.
- Het reflectieverslag. Hierop geeft het kind aan hoe het is gegaan. Dus het leerproces wordt door het kind zelf beoordeeld. Elk kind houdt van een andere manier van reflecteren, dus per kind zitten er voorbedrukte reflectieformulieren in de weekmap die past bij de stijl van het kind.
- Een verwerking. Elk kind kiest per week een aantal verwerkingen die aan de weekmap worden toegevoegd. Dit kan een tekening zijn, een verslag, een foto of een werkblad. Het criterium is dat de verwerking bewijst dat er geleerd is. Door middel van de verwerking laat het kind zien dat er een leerproces heeft plaatsgevonden.

Aan het einde van de week gaat de inhoud van de weekmap in de portfolioklapper. In deze klapper worden de weekmappen van 39 schoolweken bewaard. Zo ontstaat een beeld voor het kind, de ouders en de leerkracht van wat er is gebeurd en hoe het is gegaan.

Jaarlijkse reflectie

Elke portfolioklapper gaat een leerjaar mee. Aan het einde van de basisschoolperiode heeft een kind dus in principe 8 portfolioklappers. Aan het einde van elk leerjaar gaat de portfolioklapper mee naar huis en komt er een nieuwe klapper, die door school wordt aangeschaft.

De inhoud van de portfolioklapper ziet er als volgt uit:

- Een Persoonlijk Ontwikkelings Plan van het kind. In de laatste week van de zomervakantie maakt elk kind thuis, met zijn ouders/verzorgers een POP. Het format van dit POP wordt door school aangeleverd. In het POP geeft het kind aan wat het al kan en wat het in het nieuwe schooljaar wil gaan leren en wat de onderwijsbehoeften zijn. Dit POP wordt door het kind en de ouder/verzorger aan het begin van elk leerjaar aan de stamgroepleider verteld en uitgelegd.
- Doelenuverzicht per leerjaar per vak. De stamgroepleider noteert bij de doelen per leerjaar per vak welke zijn behaald en welke nog leerpunten zijn. Zo ontstaat een overzicht van welke onderdelen door het kind worden beheerst. Het kan gebeuren dat een kind voor bepaalde onderdelen in een voorgaand leerjaar nog doelen moet behalen of dat het al met doelen bezig is van een volgend leerjaar.
- Een meervoudige intelligentietest en een leerstijltest. Deze testen worden elk jaar opnieuw aan het begin van het schooljaar op school afgenomen en zeggen iets over hoe een kind leert en welke voorkeur het heeft om tot leren te komen. Kinderen worden zich door de testen en het bespreken daarvan bewust van zichzelf.
- CITO uitslagen. Elk jaar nemen we in januari en juni de reguliere CITO toetsen af. De grafieken worden opgenomen in de portfolioklapper en vertellen iets over de vorderingen van het kind zelf en ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In leerjaar 7 wordt de CITO Entree toegevoegd. Eventuele andere toetsen die worden afgenomen, worden ook opgenomen.

- De stamgroepleider maakt jaarlijks een reflectieverslag over aspecten als: samenwerken, alleen werken, gedrag voor, tijdens en na vieringen en excursies, houding en vaardigheden in de kring tijdens gesprekken, spelen, algemene gedragskenmerken en werkstukken, boekbesprekingen en spreekbeurten.
- Gespreksverslagen. De gesprekken die gevoerd zijn met kinderen en/of ouders en die genoteerd zijn in ParnasSys, worden opgenomen in de portfolioklapper.

Ons systeem is gebaseerd op reflectie door middel van verslagen, toets-uitslagen en verwerkingen. De reflectie gebeurt door de kinderen zelf, ouders en de stamgroepleider. De ouders worden er nauw in betrokken. Het systeem gaat van dagelijks bewust zijn, naar wekelijkse verslaglegging en jaarlijkse overzichten. Daarmee willen we bereiken dat kinderen zich eigenaar voelen van hun eigen leerproces en zich gesteund weten in hun leerproces door de volwassenen om hen heen.

Gesprekken

Aan het begin van elk schooljaar plant de stamgroepleider een gesprek. Tijdens dit gesprek zijn vooral het kind en de ouders aan het woord. Het gesprek gaat over het ingevulde POP formulier, maar ook over wat het kind nodig heeft van de stamgroepleider en hoe er met het kind moet worden omgegaan. De stamgroepleider luistert, noteert en vraagt door. Met de verkregen informatie kan de stamgroepleider gedrag, aanbod en taal aanpassen voor zover dat nodig is.

Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt over minimaal 2 volgende gespreksmomenten in dat schooljaar. De afspraak is dat er minimaal 3 gespreksmomenten zijn per jaar en dat het moment waarop 2 van die gesprekken die worden gevoerd in overleg met elkaar worden gepland. Mochten er meer gesprekken dan 3 stuks nodig zijn per schooljaar dan kan dat uiteraard ook. We kijken wat betreft de gespreksplanning naar de behoeften van de betrokkenen.

Mochten er naar aanleiding van deze uitleg vragen zijn, dan kunt u terecht bij de stamgroepleider, de ib-er of de directeur.

Met vriendelijke groeten, namens het team,

Arianne Zonneveld
Directeur Jenaplan Vlaardingen